

Montessori i hemmet

Montessori pedagogiken tillåter ditt barn att lära in på det sättet som barn lär sig bäst och lättast, genom att barnet GÖR saker själv. Barnet lär sig själv. Inom vissa ramar kan barnen välja att "arbeta" med det som tilltalar det mest. Barnet känner frihet, spontanitet, glädje och entusiasm när det lär sig. Barnet gör något som det själv har valt och inte något som någon annan har påtvingat det. Montessori pedagogik bygger på barnets naturliga nyfikenhet och vilja att lära sig själv. Hur kan vi föräldrar hjälpa barnet hemma?

Visa ditt barn respekt och hänsyn

Lyssna på ditt barn när det vill berätta något. Försök att sätta dig ner eller sänka dig till barnets nivå så att ni får ögonkontakt.

Ärlig uppmuntran stärker barnets självkänsla.

Försök att förstå ditt barns idéer och känslor och ta hänsyn till dem.

Tänk på att saker som verkar bagatellartade kan vara mycket viktiga till ditt barn.

Tillåt att ditt barn är med i familjens planering när det är möjligt. Se till att barnet känner att det är en viktig medlem i familjen. Det innebär dock inte att det är barnet som bestämmer. Ni vuxna vet vad som gäller och varför man barn skall få möjlighet att påverka när det passar.

Tänk på dig själv som en modell som ditt barn kommer att lära sig av och imiterar. Om du vill att ditt barn ska vara kärleksfull och ärlig så är det bäst att vara sådan själv.

Ge ditt barn tydlig struktur i sin vardag.

Barn behöver den tryggheten och vägledning som tydliga kloka regler ger. Om ett barn känner till vilka regler som gäller hemma och ser att de vuxna är konsekventa så brukar barn acceptera dessa. Var inte rädd att diskutera reglerna och se över dem tillsammans med barnet.

Respektera barnets naturligt långsamma rytm.

Vardagens stress gör det svårt för dagens föräldrar att låta barnet självt bestämma takten. Föräldrar bör sträva efter detta därför att de få timmar barnet tillbringar i skolan bör backas upp av en liknande respekt för barnets naturligt långsammare rytm.

Ge barnet tid att klara av att göra saker själv. Planera i förväg så att du inte behöver stressa ditt barn. Om ni ska till affären, säj till barnet i god tid så att det hinner förbereda sig i sitt tempo. Koncentrationen ökar när barnet får tid på sig att upprepa en uppgift. Kom ihåg att när barn gör någonting så gör de det för att uppfylla ett inre behov medan vi vuxna arbetar för att nå ett visst mål.

Försök att inte göra något för barnet som barnet kan göra själv.

Den naturliga utvecklingen till självständighet börjar med barnets starka behov av att få uträtta saker själv. Här kan man tänka på Maria Montessoris motto "Hjälp mig att göra det själv". Lär barnet att klä sig själv, äta med gaffel och kniv, göra enkla hushållssysslor som att damma, vattna blommor, samla löv i trädgården. Andra sysslor som barn kan göra: baka, städa, sortera och vika tvätt.

När du ska visa ditt barn en ny uppgift, visa sakta och tydligt (att visa är bättre än att berätta) hur man genomför sysslan och låt barnet prova själv. Om det inte blir korrekt visa igen utan att tillrättvisa. Om barnet inte visar intresse, spar uppgiften till en annan gång. I regel älskar barn sådana "praktiska" uppgifter. Låt barnet uppleva att det som det gör är meningsfullt. Gör alltså INTE om barnets syssla medan barnet ser på. (t.ex. Om barnet dammsuger sitt rum och anser att det är klart, gå då inte in och fortsätta dammsuga för att lite damm finns kvar.)

Lägg er inte i om barnet inte ber om hjälp och stå inte över barnet när det håller på med något. Maria Montessori ansåg att onödig hjälp var ett hinder i utvecklingen.

Ge barnet frihet att välja när det är möjligt.

Ditt barn behöver äkta valsituationer. T.ex. Barnet kan få välja mellan vanilj eller jordgubbsglass, om barnet vill leka med grannen eller gå till lekplatsen, om barnet vill ha den röda eller den gröna tröjan, om barnet vill duka glasen eller servetterna på matbordet. Man visar respekt för barnets individualitet och behov att bestämma när man tar barnets åsikt på allvar. Att lära sig hantera valsituationer är en viktig del av livet.

Små barn känner trygghet i att ha ordning omkring sig.

Barn vill gärna ha ordning i sin dagliga rutin och i sin omgivning. Barnet kan hjälpa till att hålla ordning i sitt rum. Den vuxne behöver inte göra all städning. Det är lättare att hålla ordning om var sak har sin bestämda plats.

Barn tränar sin sociala kompetens.

Hemmet är en plats där man kan visa barnet hur man ska uppträda mot andra. Genom att låta barnet vara med på förberedelser inför kalas och att ta emot gäster lär barnet sig hur man ska vara (artig och trevlig) i nya situationer. Barn bör komma i kontakt med andra barn och vuxna för att utvecklas till en social människa. Ju tidigare barnet lär sig hur man uppför sig och visar hänsyn tillsammans med andra människor desto bättre. Var alltid artig mot ditt barn även när du tillrättvisar det. Förödmjuka aldrig barnet. Låt barnet följa med på bibliotek, museer och restauranger.

Om det finns mer än ett barn i familjen, bör man försöka uppmuntra en känsla av att familjen gemensamt äger vissa saker, som alla kan använda. De kan lära sig att dela kriterier, saxar, färger och turas om att använda dem och dela ansvaret för deras skötsel. Det är också viktigt att man försöker att undvika att jämföra barn både inom och utom familjen. Försök att berömma bra saker som barnet gör för att det är bra och inte för att det är bättre än andra.

Alltså

Maria Montessori ansåg att man bör behandla barn med minst lika stor respekt som man visar vuxna. Vi vuxna ska lyssna och förstå, ge stöd och uppmuntran. Vi ska hjälpa till när barnet ber om det samt ge barnet trygghet och kärlek.

Varje familj måste hitta sitt sätt att anamma Montessori pedagogiken i hemmet.

Förslag vad barn/ungdomar kan göra i hemmet:

- duka matbordet, duka av
- tömma diskmaskinen
- ansvara för husdjur, matning, osv.
- handla (mat)
- gå ut med soporna / komposten
- hålla ordning i sitt rum / bädda sängen
- tvätten, sortera, vika
- skura toaletten
- plocka äpplen (hjälpa till i grönsakslandet)
- rensa ogräs
- dammsuga
- damma
- tvätta bilen
- matlagning / baka
- förbereda för gäster, ta emot gäster (barnet kan vara med och bestämma hur sitt födelsedagskalas ska vara)
- personvård, t.ex. borsta tänderna, håret, sköta naglarna, bada, kamma, bre smörgås, hålla upp dricka, välja kläder och klä på sig själv. (Se till att det lilla barnet har gott om tid att klä på sig, så att han slipper känna sig jäktad och det slutar med att du måste göra det.)